DEN NORSKE KIRKE

Senja kirkelige fellesråd

Vedlegg 2 Kravspesifikasjon

Krav til overordnet forprosjekt for kulturhistorisk viktige kirker, satt av Riksantikvaren.

Sist oppdatert: 25. juni 2026 Krav til overordnet forprosjekt for kulturhistorisk viktige kirker - Riksantikvaren

Denne kravspesifikasjon er en sammenfatning av Riksantikvarens nettbaserte kravbeskrivelse, som finnes på lenken over. Oppdragsgiver har hentet beskrivelsen fra nettsiden 23.10.2026.

Innhold

Innledning 2

Post 001 Tilstandsvurdering, utvidet nivå 2 undersøkelse 2

Post 002 Utarbeide en oversikt over bygnings- og interiørhistorie/endringshistorikk, og innhente historiske tegninger og bilder ved gjennomføring av arkivsøk 3

Post 003 Oppstart logging av inneklima 4

Post 004 Kartlegging av brannsikkerhet 4

Post 005 Kartlegging av elektriske anlegg, og varmeanlegg. 5

Post 006 Dronefotografering av tak og tårn 6

Post 007 Kartlegge behov for oppdatert tegningsmateriale 6

Post 008 Kartlegge behov for ROS-analyse (flom, ras etc.) 6

Post 009 Tilstandsvurdering av kirkekunst- og inventar (konservator NKF-N) 7

Post 010 Avklare om fremtidige tiltak vil kunne berøre automatisk fredede kulturlag i grunnen, samt kartlegge historikk over eksisterende gravetraseer 8

Post 011 Utarbeide en samlet sluttrapport for forprosjektet 8

Post 012 Sluttrapport med foto skal lastes inn i Ordna eiendom 9

Post 013 Møtevirksomhet 9

Bilag til kravspesifikasjon 9

Innledning

Postene med tilhørende beskrivelse skal i denne konkurransen ansees som kravspesifikasjon for oppdraget. Leverandør skal ved tilbudsinngivelse erklære oppfyllelse av kravspesifikasjonen i Svardokumentets pkt 6. Krav til kompetanse skal i tillegg særlig egenerklæres i svardokumentets pkt 5.

Kravene i denne veilederen gir en oversikt over de elementene som skal være med i et overordnet forprosjekt, gitt av Riksantikvaren som forutsetning for finansiering av anskaffelsen fra Kirkebevaringsfondet. Kravene er hentet fra ovennevnte adresse 22.10.2026, og satt i eget dokument som vedlegg til tilbudskonkurransen. Vedlegg til dette dokument er inntatt som bilag, og henvist til under aktuell post i veilederen de fremkommer.

Til hver post er det laget en beskrivelse som forklarer hva som skal gjennomføres. I tillegg følger bilag. Der det finnes relevante bilag, er disse listet opp til slutt i posten. Beskrivelsen må ses i sammenheng med bilag.

Noen elementer går igjen i flere poster, for eksempel eksisterende tegninger, kart over tidligere gravetraseer og historiske dokumenter. Det er derfor viktig å koordinere arbeidet godt, slik at samme arbeid ikke gjøres flere ganger.

Til hver post er det laget en beskrivelse som forklarer hva som skal gjennomføres. I tillegg følger det med maler og veiledningsmateriell. Der det finnes relevante vedlegg, er disse listet opp til slutt i posten. Beskrivelsen må ses i sammenheng med vedleggene.

Post 003 avviker noe fra kravene i veileder da logging av inneklima er igangsatt.

Post 001 Tilstandsvurdering, utvidet nivå 2 undersøkelse

Krav til fagkompetanse og gjennomføring av tilstandsvurdering

Den som utfører tilstandsvurderingen skal ha relevant fagkompetanse og detaljkunnskap om kirkelige konstruksjoner fra den aktuelle tidsepoken. Det kreves også god kjennskap til metodene beskrevet i følgende standarder fra Norsk Standard:

- NS 3424 – Tilstandsanalyse av byggverk
- NS 16096 – Tilstandsanalyse av fredede og verneverdige bygninger

Om tilstandsvurderingen

Tilstandsvurderingen består av observasjon, undersøkelse og dokumentasjon. Det skal gjennomføres som en utvidet nivå 2-analyse, som stiller krav til koding og registrering av skader i databasen Ordna eiendom.

I tillegg skal det:

- Utføres historiske søk
- Registreres skader på fotografier og/eller plan- og fasadetegninger, i henhold til malen Tegnforklaring.for.skaderegistrering

- Brukes drone for å dokumentere skader på tak, tårn og beslag

Det skal vurderes om utvidet nivå 2 er tilstrekkelig, eller om det er behov for videre undersøkelser på nivå 3. Dersom nivå 3 anbefales, skal dette fremgå som et tiltak i tilstandsrapporten.

Dette er i tråd med målsettingen for overordnet forprosjekt:
Å.gi.en.samlet.oversikt.over.skader?behov.og.mangler.ved.kirkens.eksteriør?interiør.og.inventar?.og.legge.grunnlaget.for.særskilte.forprosjekter.og.hovedprosjekter¡

Ved behov for videre undersøkelser, skal det anbefales oppfølging i et særskilt forprosjekt.

Omfang og metode

Destruktive tiltak skal unngås. Dersom det er nødvendig å fjerne løse bygningsdeler (som listverk eller panel) for å avdekke skjulte skader, må dette være i tråd med gjeldende forskrifter og godkjent av relevante myndigheter og fagpersoner. Tiltaket må også avklares med kirkeeier.

Metodikken er utviklet for kirker fra middelalderen frem til 1940. Den kan også brukes på kirker bygget etter 1940, men da anbefales det at NS 3424 benyttes som grunnlag, ettersom det ikke er utviklet egne koder for nyere byggemetoder og materialer.

Rapportering

Tilstandsvurderingen skal oppsummeres i en egen fagrapport, utarbeidet etter integrert mal i veilederen for tilstandsvurdering.

Rapporten skal inneholde:

- Premisser for vurderingen
- Sammendrag og hovedfunn
- Prioritering og beskrivelse av tilstand, risiko, tiltak og anbefalte tiltak
- Eventuelle sikringsbehov
- Anbefalte tilleggsundersøkelser (f.eks. nivå 3)
- Konklusjon og oppsummering

Dersom det avdekkes vesentlige avvik eller mangler som bør følges opp i et særskilt forprosjekt, skal dette også oppsummeres i sluttrapporten.

Bilag 1 -Verktøy for tilstandsanalyse for kirker utvidet nivå

Post 002 Utarbeide en oversikt over bygnings- og interiørhistorie/endringshistorikk, og innhente historiske tegninger og bilder ved gjennomføring av arkivsøk

Det skal gjennomføres et eget arkivsøk for å registrere tegningsmateriale og bygningshistorikk knyttet til kirkebygget. Som del av leveransen skal det utarbeides en oversikt over bygningstekniske endringer, restaureringer, ombygginger, istandsettinger og relevant vedlikeholdsarbeid.

Historiske endringer og fotografier skal sammenfattes i en kronologisk oversikt, og inngå som del av den separate fagrapporten beskrevet i Post 001.

I tillegg skal viktige historiske kildefunn som kan knyttes til bygningens skadehistorikk oppsummeres i prosjektets sluttrapport (Post 011).

Aktuelle kilder kan være:

- Byggesaksarkiv
- Kirkelige arkiv
- Byarkiv
- Riksantikvarens arkiv
- Bygdebøker
- Branntakster
- Jubileumsbøker for kirken

Særlig relevant er tidlige byggesøknader og beskrivelser av bygget og materialbruk.

Det skal også utarbeides en tegningsliste over historiske tegninger som er tilgjengelige i arkivene.

Som underlag for tilstandsvurdering er følgende tegningsmateriale særlig viktig:

- Plan-, snitt- og fasadetegninger
- Takplan
- Detalj- og arbeidstegninger
- Byggemeldingstegninger

Tidlige fotografier av både eksteriør og interiør skal også registreres.

Alt digitalt tilgjengelig materiale skal samles, og presenteres samlet.

Post 003 Oppstart logging av inneklima

For kirkebyggene som inngår i denne kontrakten er det satt inn apparat til registrering av klima i de tre kirkene av en annen leverandør 20. oktober 2026. Apparatene og abonnementet knyttet til drift av apparatene inngår således ikke i denne kontrakten. Tilgang på data overleveres fra oppdragsgiver.

Data fra loggere skal leveres ferdig tolket i egen fagrapport i henhold til fuktighetsutfordringer og kondenseringspunkt. Loggingen oppsummeres med kvartalsvise diagramoversikter, med minimum fire kvartaler etter årstider.

Oversikt over logging av inneklima skal innarbeides som del av den separate fag-tilstandsrapporten beskrevet i Post 002, over. Vesentlige avvik og mangler som det blir anbefalt at følges opp med eget særskilt forprosjekt, skal i tillegg også oppsummeres i prosjektets sluttrapport (se Post 011, under).

Post 004 Kartlegging av brannsikkerhet

Kartlegging av brannsikkerhet skal utarbeides som en egen fagrapport. Se egen spesifikasjon utarbeidet av Riksantikvaren og KA.

Til kartleggingsarbeidet er det utarbeidet en mal (bilag 2 Post 004 mal for kartlegging av brannsikkerhet) som skal fylles ut av en kvalifisert brannrådgiver med kompetanse på antikvariske bygninger. Oppdraget gis av kirkeeier. Punktene i malen er ikke utfyllende, men fanger opp et minimum av grunnlagsinformasjon for å jobbe helhetlig med brannsikring av kirkebygg.

Malen består av fire deler.

Første del skal kartlegge «nå-situasjonen». Det vil si å få en oversikt over forhold ved bygningen, inventaret eller grunnen som er viktig for det videre arbeidet.

I del 2 skal risikoen for branntilløp, spredning og skadeomfang vurderes i sammenheng med brannvesenets slokkemulighet.

I del 3 skal informasjon fra de to første delene brukes som grunnlag for utarbeidelse av tiltaksforslag.

I del 4 skal tiltaksforslagene beskrives slik at de videre skal kunne brukes som en oppsummerende rapport. Tiltaksforslagene skal være grunnlag for videre arbeid i særskilt forprosjekt og/eller hovedprosjekt.

Vesentlige avvik og mangler som anbefales fulgt opp med et eget særskilt forprosjekt skal også oppsummeres i prosjektets sluttrapport (se Post 011).

Bilag 2 – Post 004 Mal for kartlegging av brannsikkerhet

Post 005 Kartlegging av elektriske anlegg, og varmeanlegg.

Det skal utføres en kartlegging av kirkens eksisterende elektriske anlegg med fokus på driftssikkerhet. Kartleggingen skal utføres av en kompetent fagperson.

Hele det elektriske anlegget skal vurderes og registreres i henhold til:

- Synlig/skult anlegg
- Beskrivelse av type og anslått alder på isolerte ledninger og brytere
- Manglende jording av anlegg, har anlegget jordfeilbryter mm.
- Type sikringsskap (skru sikringer/automatsikringer), inntakssikringer, kapasitet mm
- Tilstand på elektriske ovner/ benkevarmere, varmekabler mm.
- Gjennomgang av tidligere el-kontroller, og eventuelle registrerte mangler og avvik som ikke er lukket.

Vesentlige avvik og mangler som anbefales å bli fulgt opp med et eget særskilt forprosjekt skal også oppsummeres i prosjektets sluttrapport (se Post 011).

Post 006 Dronefotografering av tak og tårn

Som en del av tilstandsvurderingen beskrevet under Post 001 skal det utføres dronefotografering av tak og tårnhjelm med spir, samt tilhørende beslag og overganger. Dronefotograferingen skal utføres av sertifisert droneoperatør.

Vurdering av tilstand og skader på grunnlag av droneopptak, skal innarbeides som del av den separate fag- og tilstandsrapporten som er beskrevet i Post 001.

Funn av vesentlige avvik og mangler som anbefales fulgt opp med eget særskilt forprosjekt skal også oppsummeres i prosjektets sluttrapport (se Post 011).

Post 007 Kartlegge behov for oppdatert tegningsmateriale

Det skal kartlegges om det er behov for å lage nye tegninger som del av en mulig fremtidig leveranse til et forprosjekt eller hovedprosjekt.

Vurderingene skal også relateres til innhentet informasjon i Post 002, over.

Hvis det er et fremtidig behov for utarbeidelse av nytt, eller revidert tegningsmateriale, scanning eller thermofotografering av kirke, så skal dette spesifiseres i sluttrapporten for forprosjektet, slik:

- Plantegninger, etasjeplaner, lofts og takplaner. (m=1:50)
- Snitt-tegninger, lengdesnitt og tverrsnitt (m=1:50)
- Fasadetegninger (m=1:50)
- Relevante detaljer (m= 1:5, 1:10 eller 1:20 etter behov)
- Behov for scanning eller thermofotografering av kirke

Viktige mangler og avvik i tegningene, som bør utarbeides som arbeidsunderlag til et eget for- eller hovedprosjekt, skal også oppsummeres i sluttrapporten for prosjektet (se post 011)

Post 008 Kartlegge behov for ROS-analyse (flom, ras etc.)

Det skal undersøkes om det er behov for å gjennomføre en risiko- og sikringsanalyse for kirken. Analysen skal identifisere kirkens risikoområder, som for eksempel flom og ras, og foreslå tiltak for å redusere eller forebygge disse.

ROS-analyse skal:

- Identifisere risiko. Analysen skal avdekke potensielle farer og trusler som kan påvirke et område, en virksomhet eller et prosjekt.
- Vurdere sannsynlighet. Det skal vurderes hvor sannsynlig det er at disse uønskede hendelsene vil inntreffe.
- Vurdere konsekvenser. Analysen skal vurdere de negative virkningene som hendelsene kan ha, både for mennesker, miljø og økonomi.

- Gjøre en tiltaksplanlegging. Basert på risikovurderingen skal det utarbeides tiltak for å redusere sannsynligheten for at hendelsene skjer, eller for å begrense skadene om de inntreffer.

ROS-analysen skal tas med i sluttrapporten for det overordnede forprosjektet (se post 011). Sluttrapporten skal også oppsummere viktige mangler og avvik som anbefales fulgt opp i et eget særskilt forprosjekt.

Post 009 Tilstandsvurdering av kirkekunst- og inventar (konservator NKF-N)

Kunst- og kulturhistoriske gjenstander i kirken skal vurderes med verktøyet Tilstandsvurdering av inventar i eiendomsdatabasen Ordna eiendom. Vurderingen skal utføres av en konservator med godkjenning fra NKF-N.

Hvilke gjenstander som skal vurderes, bestemmes ut fra inventarregistreringen i Ordna eiendom. Det er kirkeeierens ansvar å sørge for at inventaret er registrert i databasen før vurderingen starter.

Konservatoren kan bistå med å velge ut hvilke gjenstander som skal vurderes.

Tilstandsvurderingen skjer ved hjelp av et skjema som opprettes for hver enkelt gjenstand. Veiledning for utfylling finnes i vedlegg 7 og 8. Skjemaet inneholder både flervalgfelter med forhåndsdefinerte verdier og fritekstfelter. Til slutt i skjemaet finnes et kommentarfelt for tilleggsinformasjon.

For hver gjenstand skal det blant annet angis:

- Tilstandsgrad (TG)
- Konsekvensgrad (KG)
- Behandlingsbehov
- Kostnadsoverslag i timer (valgt fra forhåndsdefinert liste)
- Bilder tas direkte i skjemaet via en egen app utviklet for dette formålet.

Leveransen i en overordnet tilstandsvurdering består av:

- Ferdig utfylte tilstandsskjemaer (kontrollister) i Ordna eiendom
- En kort oppsummerende rapport (se veileder i vedlegg 5)

Viktige avvik og mangler som bør følges opp i et eget forprosjekt, skal også oppsummeres i prosjektets sluttrapport (se post 011).

Det skal ikke tas prøver eller utføres tester av kirkekunst og inventar i den overordnede tilstandsvurderingen.

Bilag 3- Tilstandsvurdering av kunst og inventar

Post 010 Avklare om fremtidige tiltak vil kunne berøre automatisk fredede kulturlag i grunnen, samt kartlegge historikk over eksisterende gravetraseer

Det skal gjøres en overordnet vurdering av om fremtidige tiltak ved kirken kan berøre automatisk fredede kulturlag i grunnen. Følgende dokumentasjon skal vurderes:

- Situasjonsplan fra Askeladden: Dersom kirkens nærområde berører automatisk fredede kulturlag, skal det hentes ut en situasjonsplan fra Askeladden. Denne skal brukes som illustrasjon i beskrivelsen.
- Informasjon fra kirkeeier og ansatte: Det skal samles inn opplysninger fra personer med kjennskap til tidligere gravearbeid ved kirken.
- Arkivsøk: Det skal søkes etter tidligere gravesøknader, innvilgede dispensasjoner og lignende dokumentasjon.
- Kartlegging av eksisterende gravetraseer: Eksisterende traseer skal samles og vises på et felles kartunderlag, som lastes opp i Ordna eiendom.

Viktige funn fra kartleggingen – som kan skape utfordringer ved fremtidig restaurering eller oppgradering av kirken – og som anbefales fulgt opp i et eget forprosjekt, skal oppsummeres i prosjektets sluttrapport (se post 011, under).

Post 011 Utarbeide en samlet sluttrapport for forprosjektet

Forprosjektet skal dokumenteres i én samlet rapport som dekker alle tiltak. Rapporten skal være delt opp etter postnummer, med en oppsummering for hver enkelt post.

Rapporten skal inneholde et kort sammendrag med hovedkonklusjoner fra de ulike delrapportene. Dette inkluderer vurdering av tilstand, beskrivelse av tiltak og anbefalinger.

I tillegg skal rapporten inneholde:

- Innledning
- Premisser og rammer for forprosjektet
- Sammendrag og hovedfunn
- Prioritering og beskrivelse av tilstand, tiltak og anbefalte tiltak
- Eventuelle sikringsbehov
- Anbefalte tilleggsundersøkelser, for eksempel på nivå 3, eller behov for særskilt forprosjekt
- Oppsummering og konklusjon
- Referanser til utarbeidede fagrapporter i overordnet forprosjekt

Post 012 Sluttrapport med foto skal lastes inn i Ordna eiendom

Alle bilder skal nummereres og ha en tilhørende tekst, slik at hvert bilde enkelt kan identifiseres.

Bildeteksten skal inneholde:

- Hvilken vegg, takflate eller fasade som er fotografert, med angivelse av himmelretning (nord, sør, øst, vest)
- Kort beskrivelse av motivet
- Eventuelle synlige skader

Bildenumrene skal samsvare med bildereferansene i sluttrapporten for forprosjektet.

Bilag 4- Mal for fotodokumentasjon

Post 013 Møtevirksomhet

I tilbudet skal følgende møter inkluderes:

- Et oppstartsmøte med befaring av kirkebygg.
- Et evalueringsmøte hvis oppdragsgiver ønsker det.
- Møte nr. 2 gjennomføres hos oppdragsgiver eller hos leverandør, alt etter hva som er mest praktisk. Overordnet prosjektplan/framdriftsplan legges ved tilbudet.

Bilag til kravspesifikasjon

Bilag 1 -Verktøy for tilstandsanalyse for kirker utvidet nivå

Bilag 2 – Post 004 Mal for kartlegging av brannsikkerhet

Bilag 3- Tilstandsvurdering av kunst og inventar

Bilag 4- Mal for fotodokumentasjon